

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžr/197/2013
Identifikačné číslo spisu:	1011201245
Dátum vydania rozhodnutia:	22.10.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1011201245.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa MVDr. J. H., bytom P. XX, T., proti odporcovi Okresný úrad Bratislava (predtým Obvodný pozemkový úrad Bratislava), so sídlom Staromestská 6, 814 40 Bratislava, za účasti 1. Ministerstvo vnútra SR - Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave, so sídlom Špitálska 14, Bratislava; 2. Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková 36, Bratislava; 3. Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, so sídlom Primaciálne nám. 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 0167/2004, zn. 1539/07/6126/2010/D zo dňa 09.06.2011, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sp/22/2011-40 zo dňa 10.04.2013 v znení opravného uznesenia č.k. 4Sp/22/2011-67 zo dňa 07.10.2013, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 4Sp/22/2011-40 zo dňa 10. apríla 2013 v znení opravného uznesenia č.k. 4Sp/22/2011-67 zo dňa 07. októbra 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č.k. 4Sp/22/2011-40 zo dňa 10.04.2013 v znení opravného uznesenia č. k. 4Sp/22/2011-67 zo dňa 07.10.2013 potvrdil podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.") rozhodnutie odporcu č. 0167/2004, zn. 1539/07/6126/2010/D zo dňa 09.06.2011, ktorým odporca rozhodol v zmysle zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „reštitučný zákon") tak, že:

1. Navrhovateľ je v podiele 1 k celku oprávnenou osobou v zmysle § 2 ods. 2 písm. c/ reštitučného zákona a spĺňa podmienky § 3 ods. 1 písm. l/ reštitučného zákona.
2. S poukazom na ust. § 4 ods. 1 a § 6 ods. 1 písm. a/, d/ reštitučného zákona mu priznal právo na náhradu za nehnuteľnosť v pôvodnom katastrálnom území T. - S., PK vložky č. 2 084, PK parc.č. XX

XXX o výmere 584 m2, druh pozemku: roľa.

3. Za použitia § 3 ods. 1 písm. l/ m/ reštitučného zákona navrhovateľovi nepriznal vlastnícke právo k pozemkom, ani právo na náhradu za nehnuteľnosť v pôvodnom katastrálnom území T. - S., PK vložky č. 2084, PK parc.č. XX XXX o výmere 2 645 m2, druh pozemku: roľa.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že výmera pozemku pôvodného vlastníka bola 3229 m2. K jeho vyvlastneniu došlo viacerými vyvlastňovacími rozhodnutiami. Navrhovateľ si uplatnil právo na prinavrátenie vlastníctva iba v rozsahu 3 209 m2 (v skladbe 2071 m2 + 1138 m2). Odporca v časti II. výroku rozhodnutia uznal, že z vyvlastnenej výmery pozemku pozemok vo výmere 584 m2 neslúžil účelu vyvlastnenia a preto v tejto časti navrhovateľovi v podiele 1 priznal právo na náhradu. V zostatku výmery pozemku - 2645 m2 právo nepriznal z dôvodu nesplnenia podmienky § 3 ods. 1 písm. l/ a m/ reštitučného zákona. (1) Pokiaľ ide o vyvlastnenie v prospech bývalého Ministerstva národnej bezpečnosti v Bratislave (2 071 m2), podľa vyvlastňovacieho rozhodnutia bola za toto vyvlastnenie určená náhrada v peniazoch vo výške 14 497,- Kčs (v starej mene). Ako to vyplýva z dokladov založených v spise (oznámenia Okresnej sporiteľne a pokladnice v Bratislave vyššie konkretizované, relácie Ľudového súdu Bratislava), vyvlastniťel v zmysle vydaného vyvlastňovacieho rozhodnutia poukázal na pokrytie náhrad za vyvlastnenie zábezpeku vo výške 508 980,- Kčs, ktorá bola vložená ako súdny depozit (oznámenie Okresnej sporiteľne a pokladnice v Bratislave z 26.8.1952). Podľa oznámenia Okresnej sporiteľne a pokladnice v Bratislave z 23.6.1954 boli z depozitného účtu v zmysle rozvrhového uznesenia Ľudového súdu Bratislava z 23.3.1953 vyplatené výplaty podľa pripojeného odpočtu (v prípade p. R. H. 2 391,- Kčs - po prepočte v zmysle peňažnej reformy zák. č. 41/1953 a nar. MF č. 196/1953 a po započítaní úrokov, trov). Z uvedených dokladov je zrejmé, že náhrada za vyvlastnený pozemok musela byť pôvodnému vlastníkovi pozemku vyplatená. Ak by tomu tak nebolo, Ľudový súd Bratislava by postupoval obdobným spôsobom ako v prípade mal. V. Žitnej (písomný záznam na oznámení Okresnej sporiteľne a pokladnice v Bratislave z 23.6.1954), resp. by nedošlo k zrušeniu bežného podúčtu, na ktorom bola zábezpeka uložená (totožné oznámenie z 23.6.1954). Možno teda spoľahlivo konštatovať, že vyvlastnenie časti pozemku vo výmere 2071 m2 sa uskutočnilo za náhradu a pozemok slúžil a slúži účelu vyvlastnenia, teda nebola naplnená podmienka navrátenia vlastníctva (§ 3 ods. 1 písm. l/ a m/ reštitučného zákona). (2) Pokiaľ ide o vyvlastnenie v prospech Dopravného podniku mesta Bratislavy (1 138 m2), podľa vyvlastňovacieho rozhodnutia sa toto vyvlastnenie uskutočnilo v zmysle v tom čase platnej právnej úpravy (§ 16 vyhl. č. 73/1964 Zb.) za náhradu vo forme náhradného pozemku. Ods. 3 citovaného ust. § 16 vyhlášky č. 73/1964 Zb. však požadoval súčinnosť osoby, ktorej bol pozemok vyvlastnený (v danom prípade pôvodného vlastníka pozemku) v tom, že mal požiadať o prevedenie náhradného pozemku do jeho vlastníctva. Podľa navrhovateľa náhradný pozemok do vlastníctva pôvodného vlastníka (otca navrhovateľa) prevezený nebol, pričom ani z dokladov založených v spise odporcu táto skutočnosť nevyplýva. Podľa navrhovateľa jeho otec tak neurobil z dôvodu, že by tým v podstate súhlasil s vyvlastnením. I keď o takomto postoji pôvodného vlastníka možno polemizovať, faktom ostáva, že pôvodný vlastník nepostupoval v zmysle vyššie citovaného ust. vyhlášky č. 73/1964 Zb. Takéto správanie sa pôvodného vlastníka, dôsledkom ktorého bolo neprevedenie náhradného pozemku do jeho vlastníctva za vyvlastnenú časť pozemku, však nie je možné pričítať na vrub orgánu, ktorý mal v tom čase vykonať pridelenie náhradného pozemku (Finančný odbor Mestského národného výboru v Bratislave). Iná situácia by nastala v prípade, ak by pôvodný vlastník v zmysle v tom čase platnej právnej úpravy o pridelenie - prevedenie náhradného pozemku požiadal a i napriek tomu by náhradný pozemok nebol do jeho vlastníctva prevezený, čo však nie je prípad pôvodného vlastníka v prejednávanej veci. Ak teda pôvodný vlastník pozemku neposkytol potrebnú a uvedeným právnym predpisom predpokladanú súčinnosť pri tejto naturálnej reštitúcii, nie je možné takýto skutkový stav vyhodnotiť ako vyvlastnenie bez náhrady. Možno teda spoľahlivo konštatovať, že vyvlastnenie časti pozemku vo výmere 1 138 m2 sa uskutočnilo za náhradu a pozemok slúžil a slúži účelu vyvlastnenia, teda nebola naplnená podmienka navrátenia vlastníctva (§ 3 ods. 1 písm. l/ a m/ reštitučného zákona).

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že v konaní došlo k určitým vadám, ktoré zapríčinili následok - nesprávne rozhodnutie vo veci. Nazdáva sa, že odporca neúplne zistil skutkový stav veci potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, čo viedlo k

nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom nerešpektoval platnosť niektorých legitímnych úradných dokladov. Tvrdí, že bol odporcom vyzvaný na doplnenie splnomocnenia v reštitučnej veci, a preto sa nestotožňuje s názorom súdu, že z vlastnej iniciatívy predložil úradný doklad spolu s plnomocenstvom. Poukazuje aj na tú skutočnosť, že on a jeho súrodenci uzatvorili dohodu o vyrovnaní dedičských podielov predmetnej pôdy rovným dielom pred štátnym notárstvom v Bratislave. Podľa listu vlastníctva č. X XXX zo dňa 10.04.2000 tvrdí, že je vlastníkom nehnuteľností v podiele 1/1, a nie 1 ako uvádza krajský súd spolu s odporcom. Nestotožňuje sa ani s názorom krajského súdu v otázke potreby vypočutia navrhnutých svedkov, o možnosti ktorej bol vyzvaný a poučený v predvolaní na pojednávanie. Cituje aj článok z dennej prílohy slovenského denníka a názor JUDr. R., DrSc. k reštitučnej problematike. Žiada preto odvolací súd, aby rozsudok krajského súdu zrušil, a súčasne žiada o priznanie náhradného pozemku o rozlohe 3 229 m² v celosti a podiele 1/1.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu zo dňa 19.07.2013 uviedol, že rozhodoval len o nároku navrhovateľa a nie jeho súrodencov, ktorí si sami nárok neuplatnili. Z uvedeného dôvodu preto rozhodol o jeho podiele po pôvodnom vlastníkovi iba vo výške 1, a nie o podiele 1/1. Odporca vychádzal z ustanovenia § 2 ods. 2 písm. c/ reštitučného zákona, z ktorého vyplýva, že ak pôvodný vlastník zomrie, oprávnenými osobami sú deti a manžel, všetci rovným dielom. Ak si teda navrhovateľ uplatnil nárok ako jeden zo 4 detí, jeho nárok predstavuje iba 1 z podielu pôvodného vlastníka. Odporca nemôže akceptovať jeho názor podložený dedičským rozhodnutím a LV č. X XXX, že v dedičskom konaní po pôvodnom vlastníkovi sa dedičia dohodli na tom, že dedičom bude iba navrhovateľ. Taktiež uviedol, že v žiadnej z navrhovateľových reštitučných vecí (pod č. 167/2004, pod č. 5806/2004 a pod č. 5170/2004) navrhovateľa nevyzval na doplnenie splnomocnenia svojich súrodencov. Ak bol navrhovateľ presvedčený o tom, že ako jediný dedič po vzájomnej dohode s ostatnými dedičmi v dedičskom konaní si mal právo uplatniť reštitučný nárok po otcovi v podiele 1/1, potom nie je odporcovi jasné, prečo predkladal v reštitučnej veci splnomocnenia ostatných žijúcich dedičov, keď nebol k ich predloženiu vyzvaný. V zápisnici z ústneho pojednávania zo dňa 13.12.2007 navrhovateľ o. i. uviedol, že jednotlivé časti pozemku boli použité na účel vyvlastnenia, rovnako, ako to tvrdili aj ostatní účastníci konania. Taktiež sa konštatuje, ktoré časti PK parc. č. XX XXX boli a ktoré neboli použité na účel vyvlastnenia, avšak aj napriek tomu žiada navrhovateľ náhradu za celú výmeru pozemku. Vzhľadom k tomu považuje odporca odvolanie navrhovateľa za nedôvodné a žiada najvyšší súd, aby rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Zúčastnené osoby (okrem účastníka v 2. rade) sa vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa zhodne stotožňujú s rozsudkom krajského súdu, a preto žiadajú najvyšší súd, aby rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 O.s.p.. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spojení s ust. § 250s prvá veta O.s.p. odvolanie prípustné, dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je nedôvodné. Rozhodol jednomyseľne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22.10.2014 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

S účinnosťou od 1. októbra 2013 boli v zmysle § 8 písm. b/ zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov zrušené obvodné pozemkové úrady a podľa § 9 ods. 4 cit. zákona ich pôsobnosť ustanovená osobitnými predpismi prechádza na okresný úrad. Do postavenia Obvodného pozemkového úradu Bratislava tak nastúpil z titulu zákonných zmien Okresný úrad Bratislava. Pod všeobecným označením odporca je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán, ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo

opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 2 ods. 2 písm. c/ reštitučného zákona, ak osoba, ktorej vlastníctvo k pozemku prešlo v rozhodujúcom období do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v ustanovení § 3, zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami štátni občania Slovenskej republiky, fyzické osoby v tomto poradí deti a manžel osoby uvedenej v odseku 1, všetci rovným dielom; ak dieťa zomrelo pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti, a ak niektoré z nich zomrelo, jeho deti.

Podľa § 3 ods. 1 písm. l/, m/ a o/ reštitučného zákona, oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku:

- vyvlastnenia za náhradu, ak nehnuteľnosť existuje a nikdy neslúžila na účel, na ktorý bola vyvlastnená,
- vyvlastnenia bez vyplatenia náhrady,
- prevzatia nehnuteľnosti bez právneho dôvodu.

Podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 73/1964 Zb. Ministerstva financií o cenách stavieb v osobnom vlastníctve a o náhradách pri vyvlastnení nehnuteľností orgán rozhodujúci o vyvlastnení vo svojom rozhodnutí o poskytnutí náhradného pozemku len vysloví, že vyvlastnenému prislúcha náhrada v pozemku. Náhradný pozemok poskytne okresný národný výbor, v obvode ktorého je vyvlastňovaný pozemok a na žiadosť vyvlastňovaného prevedie náhradný pozemok do jeho vlastníctva.

Predmetom prvostupňového ako aj odvolacieho konania bolo preskúmanie rozhodnutia odporcu a posúdenie otázky, či pozemok pôvodného vlastníka, ktorý prešiel na štát v dôsledku vyvlastnenia za náhradu, slúžil na účel, na ktorý bol vyvlastnený, a taktiež, či za pozemok pôvodného vlastníka, ktorý prešiel na štát v dôsledku vyvlastnenia, bola vyplatená náhrada.

Najvyšší súd SR ako súd odvolací s poukazom na § 219 ods. 2 O.s.p. sa v celom rozsahu stotožňuje s názorom krajského súdu vyjadreného v odôvodnení rozsudku č.k. 4Sp/22/2011-40 zo dňa 10.04.2013 v znení opravného uznesenia č.k. 4Sp/22/2011-67 zo dňa 07.10.2013 a na zdôraznenie správnosti uvádza nasledujúce dôvody.

Z administratívneho spisu ma odvolací súd za preukázané, že navrhovateľ si z celkovej výmery 3229m² parcely č. XXXXX uplatnil navrátenie vlastníctva vo výmere spolu 3 209m² (2 071m² v prospech Ministerstva národnej bezpečnosti a 1 138m² v prospech Dopravného podniku Bratislava).

(1) Rozhodnutím ÚNV v Bratislave zn.: XI/I-198-1951/1 zo dňa 29.10.1951 v spojení s opravným rozhodnutím zn.: XI/I-198-1951/2 zo dňa 30.11.1951 bola pre Ministerstvo národnej bezpečnosti v Bratislave (vyvlastniťel) o.i. vyvlastnená časť z pozemku vlastnícky patriaceho p. R. H., zapísaného v PK vložke č. 2 084, parc. č. XX XXX, a to z celkovej výmery 3 229 m² výmera 2 071 m². Rozhodnutím zn.: XI/I-198-1951/3 zo dňa 03.07.1952 bola určená náhrada za vyvlastnenú časť pozemku vo výške 14 497,- Kčs (v starej mene). Vyvlastniťel bol povinný v tejto súvislosti zložiť zábezpeku v sume 508 980,- Kčs, ktorá bola vložená ako súdny depozit (oznámenie Okresnej sporiteľne

a pokladnice v Bratislave z 26.08.1952). Podľa oznámenia Okresnej sporiteľne a pokladnice v Bratislave zo dňa 23.06.1954 boli z depozitného účtu v zmysle rozvrhového uznesenia Ľudového súdu Bratislava zo dňa 23.03.1953 vyplatené výplaty podľa pripojeného odpočtu (v prípade p. R. H. 2 391,- Kčs - po prepočte v zmysle peňažnej reformy zák.č. 41/1953 a nar. MF č. 196/1953 a po započítaní úrokov, trov).

(2) Rozhodnutím Odboru výstavby Obvodného národného výboru Bratislava - Nové mesto zn.: Výst.-330-2570/1961-St/19 zo dňa 22.12.1961 bola v prospech Dopravného podniku mesta Bratislavy vyvlastnená o.i. časť z pozemku vlastnícky patriaceho p. R. H., zapísaného v PK vložke č. 2 084, parc. č. XX XXX, a to vo výmere 43 m² za náhradu 17,20 Kčs. Táto suma nebola podľa uvedeného rozhodnutia uplatnená, resp. nebola vyplatená v zmysle vyhlášky MF č. 206/1958. Rozhodnutím zn. Výst.-330-2511a-66-St/14 zo dňa 14.3.1966 došlo v prospech Dopravného podniku mesta Bratislavy k vyvlastneniu zvyšku časti pozemku vlastnícky patriaceho p. R. H., zapísaného v PK vložke č. 2 084, parc.č. XX XXX, a to vo výmere spolu 1 138 m² za náhradu - za iný pozemok v zmysle § 16 vyhl.č. 73/1964 Zb..

(3) Zo zápisnice z ústneho pojednávania spojeného s obhliadkou, konaného dňa 15.4.2010 o.i. vyplynulo, že na účely vyvlastnenia neboli použité časti pozemku, konkretizované v zápisnici. Podľa spätnej identifikácie zo dňa 16.6.2010 ide o časti pozemku v spoločnej výmere 584 m².

(4) Odporca vo svojom rozhodnutí č. 0167/2004, zn. 1539/07/6126/2010/D zo dňa 09.06.2011 na str. 6 uviedol, že navrhovateľ pri uplatnení nároku nemohol bez preskúmania listín vložky 2 084 k č.d. XXXX zo dňa 12.05.1962 vedieť, že v skutočnosti bol záber pre štát vyšší o 20 m² oproti zrejme chybné uvedenej výmere vo vyvlastňovacom rozhodnutí, a preto si ani túto výmeru nemohol exaktne uplatniť, keď v skutočnosti prešla do vlastníctva štátu v spojitosti s vyvlastnením. Táto výmera 20 m² sa nachádza v parcele registra C KN č. XX XXX/XX, ktorá predstavuje diel 5 v spätnej identifikácii zo dňa 16.06.2010. Takto zistenú skutočnosť vyhodnotil odporca ako prechod vlastníctva časti pozemku vo výmere 20 m² na štát bez právneho dôvodu v zmysle ust. § ods. 1 písm. o/ reštitučného zákona, a preto uznal aj v tejto časti reštitučný nárok navrhovateľa (pozn. týchto zvyšných 20 m² už odporca premietol do výroku napadnutého rozhodnutia, ktorým priznal navrhovateľovi právo na náhradu za časť pozemku o výmere 584 m² v podiele 1/4).

Z uvedeného vyplýva, čo sa týka prvého prípadu (vyvlastnenie pozemkov v prospech Ministerstva národnej bezpečnosti), aj napriek neexistencii priameho dôkazu, z ktorého by sa dalo spoľahlivo konštatovať, že pôvodnému vlastníkovi bola vyplatená náhrada za vyvlastnené pozemky (napr. doklad o prevzatí peňažných prostriedkov alebo iné), existuje množstvo nepriamych dôkazov (bližšie pozri bod 1), z ktorých možno prakticky s istotou usúdiť, že pôvodnému vlastníkovi bola vyplatená náhrada za vyvlastnené pozemky, resp. podľa oznámenia Okresnej sporiteľne a pokladnice v Bratislave zo dňa 23.06.1954 boli z depozitného účtu v zmysle rozvrhového uznesenia Ľudového súdu Bratislava zo dňa 23.03.1953 vyplatené výplaty podľa pripojeného odpočtu. Čo sa týka druhého prípadu (vyvlastnenie pozemkov v prospech Dopravného podniku Bratislava), najvyšší súd súhlasí s názorom krajského súdu, že pôvodný vlastník nepostupoval v zmysle vyhlášky č. 73/1964 Zb., teda pôvodný vlastník neposkytol potrebnú a uvedeným právnym predpisom predpokladanú súčinnosť pri tejto naturálnej reštitúcii, čo malo za následok, že mu nebol prevedený náhradný pozemok do jeho vlastníctva za vyvlastnenú časť pozemku. Túto skutočnosť však nemožno pričítať na ťarchu správneho orgánu, ktorý v tom čase vykonával prideľovanie náhradných pozemkov (Finančný odbor Mestského národného výboru v Bratislave). Preto je aj odvolací súd toho názoru, že podmienka podľa § 3 ods. 1 písm. m) reštitučného zákona nebola v oboch prípadoch naplnená.

Čo sa týka priznanej náhrady pozemku o výmere 584 m², najvyšší súd pri preskúmaní tejto časti rozhodnutia odporcu vychádzal zo zápisnice z ústneho pojednávania konaného dňa 15.4.2010, z ktorého vyplynulo, že na účely vyvlastnenia neboli použité časti pozemku. Podľa spätnej identifikácie zo dňa 16.6.2010 ide o časti pozemku o výmere 584 m². Vo zvyšnej časti sa pozemky o výmere 2 645 m² využívali na účel, na ktorý boli vyvlastnené. Odvolací súd je toho názoru, že podmienka podľa § 3 ods. 1

písm. l/ reštitučného zákona bola v časti naplnená, a preto súhlasí s názorom odporcu ako aj krajského súdu o priznaní náhrady za vyvlastnené pozemky o výmere 584 m².

Najvyšší súd musí zdôrazniť, že odporcovi bola správne priznaná aj náhrada za pozemok o výmere 20 m² z dôvodu prechodu vlastníctva časti pozemku na štát bez právneho dôvodu v zmysle § 3 ods. 1 písm. o/ reštitučného zákona, ktorá už bola zohľadnená v priznaní náhrady za vyvlastnené pozemky o výmere 584 m².

Najvyšší súd sa ďalej stotožňuje aj s názorom krajského súdu v otázke týkajúcej sa priznaného práva na náhradu za časť pozemku o výmere 584 m² v podiele 1. Len pre zdôraznenie dodáva, že od dedenia je potrebné odlíšiť osobitné prípady právneho nástupníctva, keď k prechodu práva dochádza na základe zákona (inak ako na základe objektívneho dedičského práva). Bez ohľadu na to, či fyzická osoba spĺňa predpoklady na dedenie, prechádza na ňu o.i. aj právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa § 2 ods. 2 reštitučného zákona. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že ak niet dediča zo závetu (§ 2 ods. 2 písm. a/ a b/ reštitučného zákona), právo na navrátenie vlastníctva k pozemku si môžu ďalej uplatniť osoby podľa písm. c/, d/ a e/. Vzhľadom k tomu, že pôvodný vlastník mal štyri deti, ženatý nebol a závet nezanechal, tieto sú v zmysle písm. c/ oprávnenými osobami rovným dielom, teda každá z nich je, resp. môže byť vlastníkom k navráteným pozemkom v podiele 1. Ohľadom tvrdenia navrhovateľa, že podľa LV č. X XXX zo dňa 10.04.2000 je vlastníkom o. i. aj pozemku na parc. č. XX XXX o výmere 1 138m² v podiele 1/1, najvyšší súd súhlasí s názorom krajského súdu a pre doplnenie len uvádza, že ak podľa navrhovateľa je zápis údajov na LV č. X XXX nesprávny, mal postupovať v zmysle zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon).

Ohľadom priložených plnomocenstiev najvyšší súd poznamenáva, že podľa obsahu spisu odporca nikdy navrhovateľa nevyzval v tomto konaní na založenie akýchkoľvek plnomocenstiev. Z vyjadrení navrhovateľa taktiež vyplýva, že on si toto právo uplatnil sám a vo vlastnom mene. Predložené plnomocenstvá sú preto v tomto konaní irelevantné a najvyšší súd sa nimi bližšie nezaoberal.

Čo sa týka nevypočutia navrhnutých svedkov (súrodencov navrhovateľa), najvyšší súd pripomína, že pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§250i ods. 1 prvá veta O.s.p.). V správnom súdnictve súd dokazovanie zásadne nevykonáva, vykonáva len také dokazovanie, ktoré je nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 druhá veta). V uvedenom prípade, za predpokladu, ak by pôvodný vlastník žil, by sa výsluch takéhoto svedka dal považovať za nevyhnutný dôkaz, pretože by sa tak priamo mohol vyjadriť k otázke, či prijal spomínanú náhradu vo forme peňažných prostriedkov za vyvlastnené pozemky. Preto nepochybil krajský súd, ak odmietol vykonať výsluch navrhnutých svedkov v konaní na súde prvého stupňa, pretože v danom prípade podľa okolností nešlo o nevyhnutné dokazovanie, ktoré by mohlo ovplyvniť výsledok konania.

Na základe uvedeného najvyšší súd rozhodol podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. tak, že rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 4Sp/22/2011-40 zo dňa 10.04.2013 v znení opravného uznesenia č.k. 4Sp/22/2011-67 zo dňa 07.10.2013 potvrdil ako vecne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1, § 250 l ods. 2 a § 250k ods.1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo navrhovateľ v konaní nebol úspešný, odporca nárok na náhradu trov konania nemá a zúčastneným osobám trovy nevznikli.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.